

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Forskrevet

Citation: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i Drachmann, Holger: *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 615. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann14val-shoot-idm140708758955328/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Forskrevet

ogsaa at formode, at jeg kunde have en Chance for mig som Minister – og han lod mig da med Bevaagenhed tabe en Blanche polydor til sig.

Min Folgesvend og Jonathan, naar jeg var ked af Klubløjerne, var en yngre, falleret Købmand. En *rig* Købmand kunde ikke forekomme i min Praksis.

Han var Begejstring – altid begejstret. Forknyet over sit Uheld, som han med rosværdig Selverkendelse tilskrev en Blanding af Flothed og Kærestesorg, tvivlede han alligevel ikke paa, at han nok »skulde tage det ind igen«. Uegennyttig og tjænstvillig overfor mig, udstødt af Byens gode Selskab og med skarp Intelligens overfor »Hæderlighedens« svage Punkter, betragtede han mig og mine ungdommelige Deklamationer imod Samfund, Præst, Dommer og Moral som en fra Himlen falden Fane, hvorunder han stillede sig kampberedt. Han havde faaet nogen Agentur at rejse med, og vi gæstede de andre Smaabyer paa Øen, opfiskende alle de »Enders« af merkantile, sociale og moralske Skrøbeligheder, som vi kunde faa Fingre i. Der var nok af dem den Gang!

Og inden jeg vidste ret af det, var jeg her paa denne isolerede Ø – Idyllen fra Guldaldermyten, som jeg først havde tænkt mig den – naaet op i Højde med al den sociale, politiske, merkantile, literære, religiøse og ovrigt Svindel eller Stagnation, som udmærkede Udgangsaarene i det Decennium, der for vort Vedkommende havde Tabet af Hertugdømmerne og den begyndende indbyrdes Spaltning i sit Skød, og som for »Verdens« Vedkommende skaffede sig Udbrud i det næste Tiaars Race-Krige, Borgerkrige, finansielle Krach, sociale Problemer og sociale Misère.

Løget har sin Tid i Jorden, inden det bliver Hyazinth! siger Hollænderen.

Denne Sommer er den længste, jeg kan huske – den indholdsrigeste, den skønneste. Varmen og det gode Vejr varede til ud paa Høsten; og da Høsten kom, var det gode Vejr der endnu. Sæden kom af Markerne, Bladene gulnedes; Køligheden kom i Luften, Bladene begyndte at falde. Jeg var dér endnu paa den lille Ø, i den lille By. Saa blev Forespørgslerne hjemmefra hyppige – hvordan det gik med Jus, og om jeg ikke snart tænkte paa at gæste »Arnen«?

Jeg havde glemt, at der var en Jus, glemt, at der var en Arne.

Saa kom et Brev med den *sidste* Pengesending. Jeg maatte hjem.

Det sidste Møde med min Elskede.

Vi havde aftalt – *hun* havde foreslaaet det – at vi efter Middag vilde spasere nordud, ad Landevejen gennem Skoven, hvor vi altid var alene. Vi vilde snakke saa vidt muligt om ligegyldige Ting, indtil vi naaede en bestemt Telegrafstang; her vilde vi veksle Haandtryk, og saa vilde hun fortsætte Vejen nordefter – uden at se sig om – medens jeg gik tilbage og om Bord i Jagten – den samme Jagt, som havde bragt mig did.

Paa en Skrænt ved Stranden, en Milsvej fra Byen, vilde hun sætte sig og tilvinke mig sit Farvel, naar jeg om Bord paa »Dorothea Sofie« kom frem om Pynnten.

Dette havde vi aftalt den foregaaende Dag, hvor Vejret var stille, mildt, lidt melankolsk – saaledes som hendes eget Smil var stille, mildt, lidt melankolsk.

Men Afskedens Dag begyndte om Morgenen med stiv Kuling, og langs Stranden laa den hvide Fraade over Revlerne.

Vi gik sammen ud af Byen. Hist og her kom en Næse paa Ruden, for at se, om »Studenten« nu virkelig vilde fri – eller om Parret maaske *var* forlovet!

Vi gik tavse ved hinandens Side. Lidt efter lidt fjærnedede vi os fra hinanden med et Skridts Mellemlum.

Nu maa De sige noget – aa, sig noget – lost eller fast! bad hun med rørende Troskyldighed, medens Stemmen dirrede og de fine Læber skælvede.

Jeg gik dér – mournfull – gloomy – som min Helt, Lord Byron.

Vindstodene drev Sand og raslende Blade i smaa Skyer foran os. Hendes Kjolenederdel svøbte sig om de slanke Lemmer; og hun pressede et lille rodtærnet Schawl fast om sit jomfruelige Bryst – og da jeg kiggede paa hende fra Siden af, saa' jeg Taarer bæve i de smukke brune Øjne, som langsomt flyttede sig i det emalleblaa Hvide.

Jeg sukkede; gav mig saa til at le, for at synes frisk paa det – tog hendes Haand og sagde: Lad os løbe et Stykke!

Vi løb. Vinden løb med os et Stykke – og vi ojnede Telegrafstangen i det fjærne – som to dødsdomte Sammensvorne kunne øjne Retterstedet.

Nej; jeg *vilde* – *kunde* ikke sige noget. Hvad skulde jeg sige? At jeg elskede hende af min ganske Sjæl? Det vidste hun. At jeg bad hende vente paa mig – indtil jeg havde gjort noget, var bleven til noget, i det mindste til jeg var kommen lidt i Ro med mig selv!

Alt det var jo blevet sagt imellem os men Frieri var det ikke, hav-

de der ikke været. Hun havde ikke med en Anelse ladet mig forstaa, at noget saadant havde hun ventet. Hun var en uerfaren, uudviklet, men stolt lille Pige; og hun havde hørt nok af mine Udfald mod Konveniensen, til at vide, at »Forlovelse» var mig en Gru. Alligevel laa der som en frygt-som Nysgerrighed over hende en Askepot har jo Sostre, som ville fritte; og der er dog noget, som alle unge Piger næsten af Instinkt véd Besked om: man kan jo forlove sig »hemmeligte».

Saa var vi dér. Hun rakte mig Haanden med bøjet Hoved saa' pludseligt i Vejret, lidt til Siden, kneb Læberne sammen og i næste Øjeblik vilde jeg have lagt Armen om hendes Liv. Men hun kom min Bevægelse i Forkøbet, tog mig med begge Hænder om mine Haandlede, trykkede til, saa' mig alvorligt ind i Øjnene – slap Taget, vendte sig og gik raskt til.

Jeg stod ene tilbage, seende længe efter hende. Hun vendte sig ikke en eneste Gang om. Vinden svøbte hendes Kjole og lille, tærnedede røde Schawl om de slanke, elastiske Lemmer. Skuldrene var en Kende for høje – men dette smukke Hoved sad paa dem, som om det sagde: I kan være mig bekendt – og jeg eder!

Saa drejede jeg mig og gik raskt til – imod Vinden. Pludseligt standse-de jeg. En Indskydelse fo'r igennem mig: Vend om, Ulf! løb tilbage – bed hende om et eneste Kys – giv hende et Kys – og sig saa: Farvel Froken! for bestandigt det er til *Deres* Held! til Deres Velsignelse! –

Jeg saa' hende som en fjærn Sky uden bestemte Konturer, omflagret af en Sandhvirvel og af en Sværm vissent Lov

Det bliver en Storm! Mon Jagten sejler? tænkte jeg. – Og jeg gik med frembojet Hoved *tilbage* til Byen, som om jeg vilde stanges med Vinden.

Den sejlede virkelig, Jagten. Mit Toj var bragt om Bord. Herredsfogden var gaaet hjem fra Broen; han havde faaet Stov i Øjnene. Ingen fra Klubben havde givet Møde. Kun min tro Jonathan stod paa Pletten – med en Rejseflaske fyldt af kold Punsch.

Men jeg følte mig irriteret, da hans Blik tydeligt spurgte mig: Naa, blev det afgjort er De forlovet?

Saa afslog jeg den kolde Punsch, trykkede ham hjærteligt i Haanden og bad ham bringe mit Farvel – min Hilsen – og paa Gensyn! For torebet Sejl og klodsrebet Føk stod vi ud af Havnen. Vinden var sydlig medgaaende; en Storm blæste det.

I Vindstille var jeg kommen. I Storm drog jeg væk. Det var umuligt at se nogen Skikkelse nordude paa Brinken. Men jeg svingede min Hue,

indtil Skipperen bad mig om at sætte eller helst lægge mig ned. Og dér laa jeg, agterude ved Siden af Skipper og Ror. Han selv, Matros og Kok var ukendelige i deres Oljetøj. De frygtede for »Slæbesøer«, Styrtesøer bagfra de skal være saa farlige, naar man sejler plat for Vinden i Kuling og Søgang. Jeg lod haant om Søer i alle Former. Lystrende Ordren laa jeg i min Kappe agterude, frysende, vaad, men med en vild, hed jublende Fortvivlelse indeni mig.

Snart svandt Lerskrænter, Huse, Kirkespiret, hele Øen. Maanen kom op, men i Dis et spøgelseagtigt flimrende Skær ud over det rullende, fraadende Hav. Jeg hørte den tunge, hule Lyd af Søerne, som faldt – den hvislende, langtrukne Gispn af Braaddene, som styrtede. Jeg fornåm tilsidst hverken begyndende Kvalme, Kulde eller Sult. Jeg var som hallucineret. Jeg saa' Syner ud over Havet – ligesom en Flaade af mørke, fjendtlige Kolosser, der nejede sig og dukkede truende frem over de hvide Blink. Saa forsvandt dette Syn en uengivelig Fornemmelse af Slægtskab, »Wahlverwandschaft«, med Elementet greb mig, alt imedens den Elskedes Skikkelse vippede op og flygtede for mig. Jeg syntes, at jeg var et Geni – et naturbegavet Menneske, med det for Genierne fælles *Udflydende* som et Mærke, der bandt mig til Havet. Hverken kunde jeg faa fat paa mig selv, eller andre kunde faa Hold i mig. Jeg var selv Havet

Ja nu maa Herren værsgod krybe nedenunder! sagde Skipperens Stemme. For nu faar vi Søen mere tværs og Kulingen tager til! –

Næste Morgen tidlig sejlede vi gennem Bomløbet ind i Københavns Havn, hvor de gamle Orlogsskibe laa paa Rad og raadnede i Flaadens Leje.

Vintren, som fulgte, er i mange Enkeltheder som udslettet af min Erin- dring. Jeg husker alt, hvad jeg som Elleveaarsdreng sagde, gjorde eller undlod at gøre. Hvad jeg ti Aar derefter dagligt foretog mig, er væk og borte. For Familien var jeg en Gaade. Men da Gaaden levede stille paa sit Værelse, tilsyneladende besøgte juridiske Forelæsninger og sjældent bad om Lommepenge – saa slog man sig til Ro. Papa gik sine Veje, Mama forfulgte sine Interesser. Der maa være kommen en paafaldende Alvor over mig – men Alvoren var netop det, man gik af Vejen for derhjemme. Jeg gav ingen offentlig Forargelse; det var nok. Kun blev man lidt betuttet over min Korrespondance. Bestandig kom der disse tykke, vægtige Breve – samme Udskrift, Haanden lidt barnlig, med store, aabne Bogstaver og